

Lukian, Göttergespräche:

Zeus und Ganymed

Verlag
Breslau
Verlag
Verlag

STERNUNG 233 GANYMED

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΠΕΡΙ ΔΙΟΣ ΚΑΙ ΓΑΝΥΜΗΔΟΥΣ

5 ΖΕΥΣ Ἄγε, ὦ Γανύμηδες — ἤκομεν γάρ, ἔνθα ἔχρην —
φίλησόν με ἥδη, ὅπως εἰδῆς οὐκέτι ράμφορ ἀγκύλον ἔχοντα
οὐδ' ὄνυχας ὀξεῖς οὐδὲ πτερὰ, οἷος ἐφαινόμην σοι πτηνὸς
εἶναι δοκῶν.

10 ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ Ἄνθρωπε, οὐκ ἀετὸς ἄρτι ἦσθα καὶ
καταπτάμενος ἤρπασάς με ἀπὸ μέσου τοῦ ποιμνίου; πῶς οὖν
τὰ μὲν πτερὰ σοι ἐκείνα ἐξερρήκε, σὺ δὲ ἄλλος ἥδη
ἀναπέφηνας;

15 ΖΕΥΣ Ἄλλ' οὔτε ἄνθρωπον ὀρᾶς, ὦ μειράκιον, οὔτε ἀετὸν,
ὁ δὲ πάντων βασιλεὺς τῶν θεῶν οὗτός εἰμι πρὸς τὸν καιρὸν
ἀλλάξας ἐμαυτὸν.

20 ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ Τί φῆς; σὺ γὰρ εἶ ὁ Πᾶν ἐκείνος; εἶτα πῶς
σύριγγα οὐκ ἔχεις οὐδὲ κέρατα οὐδὲ λάσιος εἶ τα σκέλη;
15 ΖΕΥΣ Μόνον γὰρ ἐκείνον ἠγῆ θεόν;

25 ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ Ναὶ καὶ θύομέν γε αὐτῷ ἔνορχιν τράγον ἐπὶ
τὸ σπήλαιον ἄγοντες, ἔνθα ἔστηκε· σὺ δὲ ἀνδραποδιστῆς τις
εἶναι μοι δοκεῖς.

30 ΖΕΥΣ Εἰπέ μοι, Διὸς δὲ οὐκ ἤκουσας ὄνομα οὐδὲ βωμὸν
εἶδες ἐν τῷ Γαργάρῳ τοῦ ὕοντος καὶ βροντῶντος καὶ
ἀστραπαῶς ποιοῦντος;

35 ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ Σὺ, ὦ βέλπιστε, φῆς εἶναι, ὃς πρόφην
κατέχεας ἡμῖν τὴν πολλὴν χάλαζαν, ὁ οἰκεῖν ὑπεράνω

λεγόμενος, ὁ ποῖον τὸν ψόφον, ᾧ τὸν κριὸν ὁ πατὴρ ἔθυσεν;
25 εἶτα τί ἀδικήσαντά με ἀνήρπασας, ὦ βασιλεῦ τῶν θεῶν; τὰ δὲ
πρόβατα ἴσως οἱ λύκοι διαρπάσσονται ἥδη ἐρήμιοις
ἐπιπεσόντες.

30 ΖΕΥΣ Ἔτι γὰρ μέλει σοι τῶν προβάτων ἀθανάτω
γεγεννημένῳ καὶ ἐνταῦθα συνεσομένῳ μεθ' ἡμῶν;
Ἰδὴν τήμερον;

35 ΖΕΥΣ Οὐδαμῶς· ἐπεὶ μάτην ἀετὸς ἂν εἶην ἀντὶ θεοῦ
γεγεννημένος.

40 ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ Οὐκοῦν ἐπιζητήσῃ με ὁ πατὴρ καὶ
ἀγανακτήσῃ μὴ εὐρίσκων, καὶ πληγὰς ὕστερον λήψομαι
καταλαπτῶν τὸ ποιμνιον.

45 ΖΕΥΣ Ποῦ γὰρ ἐκείνος ὄψεται σε;
ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ Μηδαμῶς· ποθῶ γὰρ ἥδη αὐτόν. εἰ δὲ
ἀτάξεις με, ὑπισχνουμί σοι καὶ ἄλλον παρ' αὐτοῦ κριὸν
40 τυθήσεσθαι λύτρα ὑπὲρ ἐμοῦ. ἔχομεν δὲ τὸν τριετῆ, τὸν
μέγαν, ὃς ἠγείται πρὸς τὴν νομὴν.

45 ΖΕΥΣ Ὡς ἀφελῆς ὁ παῖς ἐστὶ καὶ ἀπλοϊκὸς καὶ αὐτὸ δὴ
τοῦτο παῖς ἔτι. — ἀλλ', ὦ Γανύμηδες, ἐκείνα μὲν πάντα
χαίρειν ἔα καὶ ἐπιλάθου αὐτῶν, τοῦ ποιμνίου καὶ τῆς Ἰδῆς.

50 σὺ δὲ — ἥδη γὰρ ἐπουράνιος εἶ — πολλὰ εὖ ποιήσεις
ἐντεῦθεν καὶ τὸν πατέρα καὶ πατρίδα, καὶ ἀντὶ μὲν τυροῦ καὶ
γάλακτος ἀμβροσίαν ἔδη καὶ νέκταρ πῆ· τοῦτο μέντοι καὶ

τοῖς ἄλλοις ἡμῖν αὐτὸς παρέξεις ἐγγέων· τὸ δὲ μέγιστον,
οὐκέτι ἄνθρωπος, ἀλλ' ἀθάνατος γενήσῃ, καὶ ἀστέρα σου
50 φαίνεσθαι ποιήσω κάλλιστον, καὶ ὅλως εὐδαίμων ἔσῃ.

ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ Ἦν δὲ παίζειν ἐπιθυμήσω, τίς συμπαίξεταιί
μοι; ἐν γὰρ τῇ Ἰδῆ πολλοὶ ἠλικιώται ἤμεν.

ZEYS Ἔχεις κἀνταῦθα τὸν συμπαιζόμενόν σοι τουτονὶ τὸν
Ἔρωτα καὶ ἀστραγάλους μάλα πολλούς· θάρρει μόνον καὶ
55 φαιδρὸς ἴσθι καὶ μηδὲν ἐπιπόθει τῶν κάτω.

ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ Τί δαι ὑμῖν χρήσιμος ἂν γενοίμην; ἢ ποι-
μαίνειν δεήσει κἀνταῦθα;

ZEYS Οὐκ, ἀλλ' οἰνοχοήσεις καὶ ἐπὶ τοῦ νέκταρος τετάξι
καὶ ἐπιμελήσῃ τοῦ συμποσίου.

60 ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ Τοῦτο μὲν οὐ χαλεπὸν· οἶδα γὰρ ὡς χρῆ
ἐγγέαι τὸ γάλα καὶ ἀναδοῦναι τὸ κισσύβιον.

ZEYS Ἴδού, πάλιν οὗτος γάλακτος μνημονεύει καὶ
ἀνθρώποις διακονήσεσθαι οἶεται· ταυτὶ δ' ὁ οὐρανός ἐστι,
καὶ πίνομεν, ὥσπερ ἔφην, τὸ νέκταρ.

65 ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ Ἦδιον, ὦ Ζεῦ, τοῦ γάλακτος;

ZEYS Εἶση μετ' ὀλίγον καὶ γευσάμενος οὐκέτι ποθήσεις τὸ
γάλα.

ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ Κοιμήσομαι δὲ ποῦ τῆς νυκτός; ἢ μετὰ τοῦ
ἠλικιώτου Ἔρωτος;

70 ZEYS Οὐκ, ἀλλὰ διὰ τοῦτό σε ἀνήρπασα, ὡς ἅμα
καθεύδοιμεν.

ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ Μόνος γὰρ οὐκ ἂν δύναιο, ἀλλὰ ἡδίων σοι
καθεύδειν μετ' ἐμοῦ;

ZEYS Ναί, μετὰ γε τοιούτου οἴος εἴ σύ, Γανύμηδες, οὕτω
75 καλός.

ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ Τί γάρ σε πρὸς τὸν ὕπνον ὀνήσει τὸ κάλλος;
ZEYS Ἔχει τι θέληγτρον ἡδὺ καὶ μαλακώτερον ἐπάγει
αὐτόν.

ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ Καὶ μὴν ὁ γε πατήρ ἤχθητό μοι
80 συγκαθεύδοντι καὶ διηγείτο ἔωθεν, ὡς ἀφείλον αὐτοῦ τὸν
ὕπνον στρεφόμενος καὶ λακτίζων καὶ τι φθειγγόμενος μεταξὺ
ὁπότε καθεύδοιμι· ὥστε παρὰ τὴν μητέρα ἔπειπέ με
κοιμησόμενον ὡς τὰ πολλὰ. ὦρα δὴ σοι, εἰ διὰ τοῦτο, ὡς φής,
ἀνήρπασάς με, καταθεῖναι αὐθις εἰς τὴν γῆν, ἢ πράγματα
85 ἔξεις ἀγρυπνῶν· ἐνοχλήσω γάρ σε συνεχῶς στρεφόμενος.

ZEYS Τοῦτ' αὐτό μοι τὸ ἥδιστον ποιήσεις, εἰ ἀγρυπνήσομαι
μετὰ σοῦ φίλῶν πολλάκις καὶ περιπτύσσων.

ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ Αὐτὸς ἂν εἰδείης· ἐγὼ δὲ κοιμήσομαι σοῦ
καταφιλοῦντος.

ZEYS Εἰσόμεθα τότε ὁ πρακτέον· νῦν δὲ ἄπαγε αὐτόν, ὦ
Ἐρμῆ, καὶ πiónτα τῆς ἀθανασίας ἔγε οἰνοχοήσοντα ἡμῖν
διδάξας πρότερον, ὡς χρῆ ὀρέγειν τὸν σκύφον.

Vokabelhilfen

Seite 1:		ἔνθα	–	wo (relativ
1	ἔνθα	–	[dorthin,] wo	–
	ἔχρην	–	es war nötig	ὁ ἀνδραποδιστής – Menschenräuber
2	ὅπως	–	hier: damit	–
	τὸ ῥάμφος	–	krummer (Vogel-)Schnabel	–
	ἀγκύλος	–	krumm	–
3	ὁ ὄνυξ, ὄνυχος	–	Kralle	–
	ὄξυς, εἶα, ὕ	–	spitz	–
	τὸ πτερόν	–	Feder	–
	πτήνος	–	geflügelt, Vogel	–
6	ἄρτι	–	eben, gerade	–
7	καταπτάμενος	–	Partizip Aorist von καταπέτομαι: herabfliegen	–
	τὸ ποῖμνιον	–	Herde	–
8	ἐκρήγνυμι	–	ausreißen	–
9	ἀναφαινομαι	–	erscheinen	–
12	ἀλλάττω	–	ändern	–
14	ἡ σύρριγξ, γγος	–	Syrinx, Rohrflöte	–
	τὸ κέρα, ατος	–	Horn	–
	λάσιος	–	behaart	–
	τὸ σκέλος	–	Bein, Schenkel	–
16	ἔορχις	–	unverschnitten	–
	ὁ τράγος	–	Ziegenbock	–
17	τὸ σπήλαιον	–	Höhle	–
		–		ἔνθα
		–		ὁ ἀνδραποδιστής –
		20	τὸ Γάργαρον	–
				Gargaron (Berg, südlicher Gipfel des Ida-Gebirges in der Troas)
			ὑῶ	–
			βροντέω	–
		21	ἡ ἀστράπη	–
		22	πρώην	–
		23	καταχέω	–
			ἡ χάλαζα	–
			ὑρέανω	–
		24	ὁ φόφος	–
			ὁ κρίος	–
		25	ἀναρπάζω	–
		26	διαρπάζω	–
		27	ἐπιπίπτω + Dat.	–
		31	ἡ Ἴδη	–
		32	οὐδαμῶς	–
			μάτην	–
			ἀντί + Gen.	–
		35	ὑστερον	–
		37	ὄψομαι	–
		38	ποθέω	–
		40	ἡ λύτρα	–

τριετής	–	dreijährig	–	τεράζη	–	Perfekt-Futur von τάττω
41 ἡ νομή	–	Weide	–	59 ἐπιμελέομαι + Gen.	–	sich kümmern um
42 ἀφελής	–	einfach	–	61 ἀναδίδωμι	–	geben, reichen
ἀπλοϊκός	–	schlicht	–	τὸ κισσύβιον	–	Becher
αὐτὸ δὴ τοῦτο	–	eben	–	62 μνημονεύω + Gen.	–	denken an
44 χαίρειν ἔαν	–	fahren lassen	–	64 διακονέομαι	–	dienen, (bei Tisch) aufwarten,
45 ἐπουράνιος	–	im Himmel befindlich, himmlisch	–	ταντί	–	bedienen
46 ἐντεῦθεν	–	von hier	–	68 κοιμήσομαι	–	dies hier
46 ὁ τυρός	–	Käse	–	71 καθεύδω	–	Futur von κοιμάω
47 ὁ γάλα, ακτος	–	Milch	–	76 ὁ ὕπνος	–	schlafen
ἡ ἀμβρόσια	–	Ambrosia (Speise der Götter)	–	ὀνίνημι	–	Schlaf
ἔδομαι	–	Futur von ἐσθῶ	–	τὸ κάλλος	–	nützen
τὸ νέκταρ, αρος	–	Nektar (Getränk der Götter)	–	80 ἔωθεν	–	Schönheit
πίομαι	–	Futur von πίνω	–	81 λακτίζω	–	am Morgen
48 ἐγγέω	–	eingießen	–	φθέγγομαι	–	mit der Ferse ausschlagen
49 ὁ ἀστήρ, ἔρος–	–	Stern	–	83 ὡς τὰ πολλὰ	–	reden
51 ἦν	=	ἔαν	–	84 κατατίθημι	–	meistens
παίζω	–	spielen	–	85 ἀγρυπνέω	–	zurücksetzen
52 ὁ ἠλικιώτης	–	Altersgenosse	–	ἐνοχλέω	–	schlaflos sein
53 τουτονί	–	diesen hier	–	συνεχῶς	–	belästigen
54 ὁ ἀστράλαγος	–	Würfel	–	87 περιπτύσσω	–	fortwährend
μάλα	–	sehr	–	91 Ἑρμῆς, οὐ	–	umarmen
55 φαιδρός	–	heiter, fröhlich	–	92 ὀρέγω	–	Hermes (Götterbote)
ἐπιποθέω	–	(dazu) begehren	–	ὁ σκύφος	–	reichen
56 δαί	–	denn (Frageartikel)	–			Becher
58 οἰνοχοέω	–	den Wein einschenken				